

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ

Aan de fractie van SAB
De heer J.E.M. Gorren/
Mevrouw I.E.I. Jeunhomme

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ

ONDERWERP
Schriftelijke vragen inzake ontbrekende en
verlate communicatie impact stikstofuitspraken
op gemeentelijke projecten

BEHANDELD DOOR
MJS (Monika) Merx

E-MAILADRES
Monika.Merx@maastricht.nl

DATUM
28 mei 2025
Verzonden: 28-05-2025

TELEFOONNUMMER
043 350 5182

FAXNUMMER

BIJLAGEN
--

ONZE REFERENTIE
2025.01272

UW REFERENTIE

Geachte heer Gorren en mevrouw Jeunhomme,

Onderstaand treft u de schriftelijke beantwoording aan van de vragen die uw fractie gesteld heeft.

Vraag 1:

Waarom is de gemeenteraad niet eerder, structureel en proactief geïnformeerd over de impact van de stikstofuitspraken van de Raad van State en de rechtbank Den Haag op lopende en geplande gemeentelijke projecten, zoals b.v. het IHP-scholen en sportvoorzieningen?

Antwoord 1:

Sinds de eerste uitspraak in 2019 van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State over de Programma Aanpak Stikstof (PAS), bent u doorlopend geïnformeerd over de ontwikkelingen in de jurisprudentie over stikstof, aanpassing in wet- en regelgeving en waar mogelijk de belemmeringen die dit specifiek tot gevolg heeft voor de Maastrichtse situatie. In (vrijwel) alle P&C documenten sindsdien, in projectrapportages en bij de bespreking van diverse projecten, zeker waar de gevolgen direct en verstrekkend waren zoals bij het bestemmingsplan Retailpark Belvédère dat niet meer haalbaar bleek vanwege de stikstofproblematiek. Daar bent u ook telkens specifiek over geïnformeerd middels raadsvoorstellen en raadsinformatiebrieven. Ook over de algehele problematiek en de ontwikkeling in de jurisprudentie bent u periodiek geïnformeerd middels raadsinformatiebrieven van [23-12-2019](#), [31-08-2020](#), [08-11-2022](#) en [06-02-2024](#) over dit onderwerp.

Het moge duidelijk zijn dat het niet mogelijk is om op rechterlijke uitspraken pro-actief dan wel structureel vooruit te lopen. Bovendien kwam de stikstofuitspraak van de Raad van State van 18 december 2024 c.q. de Greenpeace uitspraak van de rechtbank Den Haag van 22 januari 2025 in die zin als een verrassing, dat niet verwacht was dat de toets zo zwaar zou gaan worden.

Vraag 2:

Sinds wanneer is het college exact op de hoogte van het feit dat de stikstofjurisprudentie ook directe consequenties heeft voor Maastrichtse projecten? Kunt u een overzicht geven van memo's, ambtelijke signalen of externe adviezen die hierover sinds december 2024 binnen het ambtelijk apparaat of college zijn gedeeld?

DATUM
28 mei 2025

Antwoord 2:

Zoals bij de beantwoording bij vraag 1 al is aangegeven, is die consequentie al sinds 2019 bekend en uw raad is daar ook meermaals in algemene termen en waar mogelijk specifiek op project of gebiedsontwikkelingsniveau over geïnformeerd. De jurisprudentie, aanpassing en uitleg van de wet- en regelgeving en daarvan afgeleid instrumentarium (zoals de AERIUS-tool) die het vergunproces fors beïnvloeden, zijn sindsdien telkens aan verandering onderhevig. De meest recente belangrijke uitspraken zijn van de Raad van State van 18 december 2024 die ziet op de systematiek van het intern salderen en de uitspraak van de rechtbank Den Haag van 22 januari 2025 waarbij Greenpeace in het gelijk werd gesteld dat het Rijk te weinig maatregelen neemt om de uitstoot van stikstof te verminderen.

Reeds voor het kerstreces van 2024 kwam het eerste signaal, zowel binnen onze eigen ambtelijke organisatie, als via onze adviseurs dat de impact van de uitspraak van 18 december groot zou kunnen zijn. Dit kwam als een verrassing en ook in de media werd in de weken erna de impact langzaam duidelijker. Nog voor het kerstreces is voor het scenario-onderzoek naar de mogelijkheden voor herontwikkeling van de Mondi-locatie de analyse gestart vanwege de al reeds bekende stikstofgevoeligheid van het Retailpark Belvédère. De uitkomsten van die analyse zijn in januari eerst ambtelijk besproken en daarna bestuurlijk, waarna de raad middels een [raadsinformatiebrief](#) op 19 februari 2025.

De raadsfractie van D66 kwam al direct na de uitspraak van 22 januari met vragen die zeer veel onderzoek vergde. Deze vragen zijn ambtelijk intern in de organisatie uitgezet bij vele projectleiders en een aantal beleidsdisciplines om tot een eerste concept beantwoording te kunnen komen. Daarbij is ambtelijk een eerste interne inschatting gemaakt van de mogelijke impact. Bij veel projecten was een feitelijke stikstof analyse nog niet aan de orde. Capaciteit voor een echte stikstof-analyse was en is er nog steeds niet, zowel intern (ambtelijk) als extern (adviesbureaus) om voor alle projecten de impact qua stikstof en mogelijke maatregelen in beeld te brengen. Een eerste conceptbeantwoording van de vragen van D66 is op 23 februari aan de betrokken portefeuillehouders gezonden. Deze versie was nog incompleet en rondom de ontwikkelingen was (en is) nog veel onduidelijkheid. Met name de wijze waarop door het Rijk en de Provincie beleid zal worden gemaakt die daadwerkelijk gaat bijdragen aan het herstel van de meest belaste natuurgebieden. Het kabinet had toen al aangegeven eind maart met een uitgewerkt beleid te komen en Minister Wiersma had aangekondigd de ondergrens omhoog te trekken, om zo meer projecten vergund te kunnen krijgen. Omdat duidelijk was dat tijdige beantwoording niet mogelijk was, is op 27 februari het tussenbericht verzonden met de melding dat meer tijd voor beantwoording benodigd zou zijn.

Ambtelijk is vervolgens samen met de diverse betrokken disciplines een memo voor het college opgesteld waarin de brede problematiek in beeld wordt gebracht en gekeken of er strategieën mogelijk zijn (samen met bijvoorbeeld de Provincie en het Waterschap) waardoor er toch mogelijk ruimte gaat ontstaan. Een eerste versie hiervan is besproken in het MT strategisch beleid van 11 maart. Hierop is de memo en de concept-beantwoording van de vragen verder uitgewerkt. De resultaten hiervan zijn op 24 maart in een Combi-PO met de betrokken portefeuillehouders besproken en op 26 maart in het DirectieTeam. De definitieve collegememo met bijgevoegd de definitieve [beantwoording van de vragen van D66](#) zijn vervolgens op 1 april in het college besproken en daarna aan de raad gezonden.

Vraag 3:

Waarom zijn bij projecten als de uitbreiding van het Kruisherenhof, Palace Hotel Wyck, Mond en Trega – projecten die reeds publiek en politiek gevoelig liggen – geen proactieve risicoanalyses of waarschuwingssignalen gedeeld met de raad in verband met deze uitspraken?

DATUM
28 mei 2025

Antwoord 3:

Dit is een materie waar heel Nederland mee worstelt en steden omringd door Natura 2000-gebieden in het bijzonder. Zoals aangegeven is pro-actief communiceren over gerechtelijke uitspraken niet mogelijk. Ook vlak na gerechtelijke uitspraken is het vaak nog moeilijk en zie je in de media en bij de beroepsgroep nog geen eenduidige analyses. Zo kwam de behandeling van het Kruisheren Hotel begin januari al erg kort op de uitspraak van vlak voor de kerst en waren alle stukken al enige tijd in procedure. In de behandeling is de stikstofsituatie wel aan de orde geweest en door de initiatiefnemer is aangegeven voor de eventueel benodigde natuurvergunning in gesprek te zullen gaan met de provincie.

Bij de Palace-ontwikkeling is het bestemmingsplan reeds onherroepelijk en zal als onderdeel van de bouwvergunning te zijner tijd beoordeeld moeten worden op welke wijze de bouwphase binnen de stikstofruimte aangepakt kan worden. De verwachting is dat met bijvoorbeeld de aanlevering van prefab-materialen en het gebruik van elektrisch materieel op basis van de huidige stikstofregelgeving, mogelijk moet zijn.

Ten aanzien van Mondi is uw raad zo snel mogelijk geïnformeerd namelijk per raadsinformatiebrief op 19 februari. En ook inzake de gebiedsontwikkeling bij Trega is uw raad veelvuldig geïnformeerd over de mogelijke impact van de stikstofproblematiek. Na vaststelling van de gebiedsvisie in de zomer van 2022 is de ontwikkeling door dhr. Leeijen vrijwel tot stilstand gekomen juist vanwege de onzekerheid inzake de stikstofruimte en de onzeker wet- en regelgeving hierbij. Dit heeft uiteindelijk in januari 2024 ertoe geleid dat de gemeente de gronden van dhr. Leeijen heeft gekocht en zelf de gebiedsontwikkeling heeft opgepakt. Hierbij is uitdrukkelijk het stikstofrisico aangegeven bij die ontwikkeling. Ook bij de vaststelling van de grondexploitatie in december 2024 van dat plan is het stikstofrisico aangegeven en de wijze waarop we proberen het stikstofrisico beheersbaar te houden. We zijn nu bezig met de voorbereiding van een uitvraag in de markt en verwachten binnen de huidige stikstofregelgeving nog steeds een zeer substantieel deel van de woningen in de eerste fase te kunnen realiseren.

Ook bij nieuwe raadsvoorstellen waar stikstofproblematiek nadrukkelijk aan de orde is, zullen we de impact specifiek in het raadsvoorstel vermelden.

Vraag 4:

Welke concrete stappen heeft het college sinds januari 2025 gezet om de juridische en milieukundige haalbaarheid van deze projecten opnieuw te toetsen?

Antwoord 4:

Zie ook de beantwoording van de voorgaande vragen; waar en wanneer dit aan de orde is, zal het betreffende project opnieuw getoetst worden aan de dan geldende normen. Veel zal afhangen van de maatregelen die door het rijk en de provincie worden genomen. De jurisprudentie is nog steeds in ontwikkeling en hierdoor is het niet altijd opportuun om een uitgebreid stikstofonderzoek te doen. Daar is overigens ook niet de capaciteit (zowel intern, als extern) voor beschikbaar. Voor vergunningverlening is die toets natuurlijk wel nodig en wordt dan ook ingezet. Ook bij de beoordeling van vergunningaanvragen is capaciteit en expertise nodig om het stikstofeffect te kunnen beoordelen. Zoals ook al in de eerdere beantwoording aangegeven, leidt dat tot behoorlijke vertraging en waar uiteindelijk een natuurvergunning benodigd is, ligt dit momenteel volledig stil bij de provincie.

DATUM
28 mei 2025

Vraag 5:

Wat betekent deze recente informatie voor de actualiteit van het Voorontwerp Omgevingsvisie 2040, waarin nog wordt uitgegaan van een planologische en juridische context die vóór de uitspraken lag? Is het college bereid dit voorontwerp te herijken?

Antwoord 5:

De omgevingsvisie is een kaderstellend document met een lange termijn visie. De recente stikstof-uitspraken raken niet direct de visie die daarin is opgenomen, maar benadrukken nog meer de noodzaak tot het nemen van maatregelen tot herstel en bescherming van kwetsbare natuur en specifiek de (stikstof) gevoelige habitats in de omliggende natura 2000-gebieden. De uitvoeringsparagraaf van het peilvoorstel [voorontwerp Omgevingsvisie 2040](#) bevat op bladzijde 63 t/m 66 de realisatiestrategie met daarin al in een groot aantal natuurherstelmaatregelen en drukvermindering op natuurgebieden. Dit beleid is nu nog meer noodzakelijk geworden om vast te stellen en uit te voeren (geen economische groei zonder natuurherstel). Aanvullende maatregelen bovenop wat nu in de Omgevingsvisie 2040 staat is naar alle waarschijnlijkheid niet nodig (herijking dus niet nodig). Zowel de Rijksoverheid (MCEN) en provincie Limburg (provinciale omgevingsvisie / POVI en Limburgs Offensief Stikstof/LOS) stellen beleid en maatregelen voor die op termijn moeten bijdragen aan natuurherstel en ruimte voor nieuwe projecten en vergunningen.

Vraag 6:

Is het college bereid aanvullend op de reeds verstrekte lijst van potentieel vertraagde projecten een overzicht te geven van de juridische en financiële risico's per project, inclusief:

- a) een inschatting van de vertraging in maanden/jaren,
- b) verwachte meerkosten of mogelijke schadeclaims,
- c) de juridische risico's op bezwaarprocedures of het mislopen van (natuur)vergunningen?

Zo nee, waarom acht het college dat niet noodzakelijk voor een zorgvuldige en transparante besluitvorming?

Antwoord 6:

Zoals in de beantwoording van de vragen van D66 van 1 april al is aangegeven, is die informatie niet beschikbaar en ook niet in de volle breedte voor alle projecten (vele honderden intern en extern) aan te geven. Daarvoor is noch intern, noch extern capaciteit beschikbaar. Bij ieder project kunnen er andere elementen aan de orde zijn die maken dat de impact van de recente stikstofuitspraken groot of kleiner is. Zelfs al zou de capaciteit in kennis en kunde beschikbaar komen, dan nog is een toetsing alleen maar mogelijk op basis van de huidige jurisprudentie. Dit terwijl de jurisprudentie zich doorlopend ontwikkelt en bovendien met name de maatregelen die het rijk (MCEN) en de provincie (LOS) gaan nemen, van grote invloed zullen zijn op de mogelijke impact. Zo zal de mogelijke ophoging van de ondergrens in de stikstoftoetsing, kunnen betekenen dat projecten die nu niet kunnen, hierdoor weer wel mogelijk worden.

Vraag 7:

Welke lessen trekt het college uit deze situatie met betrekking tot de informatievoorziening aan de gemeenteraad? Hoe wordt geborgd dat dit in de toekomst niet opnieuw gebeurt bij ingrijpende juridische of beleidsmatige ontwikkelingen?

DATUM
28 mei 2025

Antwoord 7:

We merken dat beantwoording van vragen veel tijd met zich brengt omdat getracht wordt zorgvuldig informatie te verstrekken. Kennis, zeker op het specifieke en frequent wijzigende stikstofdossier is maar beperkt beschikbaar. Door de lange doorlooptijd van beantwoording lijkt het alsof er wellicht weinig aandacht is voor het thema. Mocht die indruk onverhoopt zijn ontstaan, dan is het in de toekomst wellicht te overwegen sneller met een eerste informatieverstrekking te komen in de vorm van een raadsinformatiebrief. Nu is een dergelijke raadsinformatiebrief uitgebleven omdat feitelijk met de beantwoording van de vragen van D66 reeds veel ook algemene informatie over de ontwikkeling van de jurisprudentie is gegeven.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van Maastricht,

Frans Bastiaens
Wethouder Stedelijke Ontwikkeling, Cultuur, Veerkrachtige Wijken en Ouderenbeleid

en

Hubert Mackus
Wethouder Economie, Sport, Jeugdzorg, Water, Natuur en Landschap

Schriftelijke vragen